

Budapesti Történeti Múzeum
KISCELLI MÚZEUM

FŐVÁROSI KÉPTÁR
KISCELLI MÚZEUM

FreeCikli

– A kerékpár kultúrtörténete –

Kiállítás a BTM Kiscelli Múzeumában

2010. szeptember 4 – november 14.

A Budapesti Történeti Múzeum Kiscelli Múzeuma 2010 őszén a budapesti kerékpár(ozás) kultúrtörténetét bemutató kiállítást rendez. Fővárosunkban évről évre egyre többen szállnak kerékpárra annak közlekedési és környezetvédelmi előnyeit élvezve. Az utóbbi évtizedekben elviselhetetlenül megnőtt autóforgalomra reagálva egyre több civil csoport alakult, amelyek a kerékpárral való közlekedés feltételeinek javítása mellett lobbyznak, s kialakult egy sajátos budapesti kerékpáros szubkultúra is. A kérdés aktualitását és jelentőségét mutatja, hogy 2008-ban Budapesten rendezték meg a világon a legnagyobb tömeget mozgósító kerékpáros felvonulást, a Critical Mass-t. A városvezetés már nem hagyhatta figyelmen kívül e sajátos társadalmi csoport igényeit, így ha lassan is, de elindult a főváros kerékpáros közlekedésének infrastrukturális fejlesztése.

Kiállításunk célja, hogy grafikák, fotók, útmutatókönyvek, plakátok, kisnyomtatványok, szabályrendeletek, filmhíradó-részletek, valamint antik és jelenleg is használatban lévő kerékpárok segítségével mutassa be a kérdéskör eddig kevésbé ismert aspektusait a 19. század második felétől napjainkig. Úgy véljük, hogy a téma történetiségének kidolgozása és bemutatása sokban segíti az aktuális problémák megértését, s így kiállításunkkal bekapcsolódhatunk a kétkerekes közlekedésről szóló civil diskurzusba.

A kiállítás három témakör köré csoportosítva mutatja be a nagyvárosi kerékpározás kultúrtörténetét:

Az első egység a „vasparipának” a polgári társadalom egyik szórakozási eszközeként történt budapesti megjelenését, meghonosodását mutatja be. Korabeli újságcikkek, fotók és könyvek segítségével szemléltetjük az első velocipédek fővárosi fogadtatását, majd fokozatos tömegtermékké válását, aminek köszönhetően egyre

szélesebb társadalmi rétegek engedhették meg maguknak, hogy kerékpáron járjanak munkába, bevásárolni vagy kirándulni. Kiemelten foglalkozik a kiállítás a korabeli gyártókkal, a biciklis viselkedési szabályok, rendeletek fejlődéstörténetével és a kerékpár, mint munkaeszköz megjelenésével.

A kiállítás másik egysége a női emancipáció és a kerékpározás összefüggéseit láttatja a 19. század végén és a 20. század elején. Kiindulópontunk egy újsághír: 1892-ben az amerikai újságíró, Elizabeth Pannel Berlintől egészen Budapestig kerekezett velocipédjén, ezzel is demonstrálva a férfiak uralta polgári

társadalom számára, hogy a nők is képesek komoly sportteljesítményekre. A kiállítás ezen része elsősorban a nők jogainak fokozatos kiterjesztésén és a női divat változásain keresztül mutatja be a női emancipáció és a kerékpározás kapcsolódási pontjait.

A kiállítás aktuális kérdéseket, valamint a kerékpáros sportot feldolgozó részének a Kiscelli Múzeum kriptája ad helyszínt. A különböző gyorsasági és ügyességi kerékpáros sportágak mellett itt mutatjuk be Európa legrégebb épített kerékpárpályáját, az 1896-ban épült

Millenáris Velodrom történetét. A kriptában kapnak helyet ugyanakkor a kerékpáros

divatot és szubkultúrát, valamint ennek reprezentációs színtereit (futár szubkultúra, romkocsmák, közterek stb.), s végül a kerékpáros közlekedés tömegmozgalommá válásának főbb elemeit (pl. a Magyar Kerékpáros Klub akciói, Critical Mass kerékpáros felvonulás) bemutató fotók és tárgyak.

A kiállításban az archív fotók, plakátok, könyvek mellett jórészt magángyűjtőktől származó kerékpárok – mintegy 100 darab, melyek közül jó néhány egészen különleges – láthatók.

A kiállítást számos múzeumpedagógiai program és rendezvény kíséri, valamint már a megnyitó napján 10 órától várjuk látogatóinkat a kiállításához kapcsolódó programokkal.

A megnyitó időpontja: **2010. szeptember 4. 15:00 óra**
A kiállítást megnyitja: **Závada Pál író**
Köszöntőt mond: **Kürti Gábor „Kükü”, Critical Mass Budapest**
Fellépnek: **Both Gabi és Darvas Kristóf**
Helyszín: **BTM Kiscelli Múzeum**
1037 Budapest, Kiscelli u. 108.

Telefon / Fax: **06-1 / 368-7917**
E-mail: **kiscellimuzeum@mail.btm.hu**
Web: **http://www.btm.hu**
Web: **http://budapestmuzeum.blog.hu**

Támogatók:

